

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний педагогічний університет імені М.П.Драгоманова

«Затверджено»

На засіданні Вченої ради
НПУ імені М.П.Драгоманова
«_»_____2017р.
Протокол №
Проректор з навчально-методичної
роботи
проф. Вернидуб Р.М.

Програма
нормативної навчальної дисципліни

Долікарська медична допомога у невідкладних станах

освітнього рівня	бакалавр
галузі знань	0102 Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини
спеціальності	6.010203 Середня освіта Здоров'я людини

Шифр за навчальним планом ПН 11

Розробники програми: ст.викл. кафедри МБВООЖЗ Гусева Г.М.

Рецензенти: к.м.н.Чорненька В.Д, доц.кафедри спеціальної психології і медицини.
к.м.н.Карачевський А.Б., доц. кафедри дитячої, соціальної та судової
психіатрії Національної медичної академії післядипломної освіти ім.
П.Л.Шупика, головний спеціаліст ВВЦ

Обговорено та рекомендовано до видання на засіданні Науково-методичної ради НПУ
імені М.П.Драгоманова

« » 2017 року, протокол №1

Голова НМР

I. Пояснювальна записка

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни “Долікарська медична допомога у невідкладних станах” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівців освітнього рівня бакалавр, галузі знань 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров’я людини» спеціальності здоров’я людини (практична психологія)

Предметом вивчення навчальної дисципліни є базовий рівень знань основ медичних знань.

Міждисциплінарні зв’язки: вікова анатомія і фізіологія, безпека життєдіяльності людини, охорона праці, фізіологія вищої нервової діяльності.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни “Долікарська медична допомога у невідкладних станах» є формування у майбутнього вчителя навичок надання першої медичної допомоги при станах, які можуть загрожувати життю людини.

1.2. **Основними завданнями** вивчення дисципліни “Долікарська медична допомога у невідкладних станах» є формування у майбутнього вчителя вмій за загальноприйнятими ознаками стану хворого або потерпілого учня, визначати необхідний об’єм медичної допомоги, та не зволікаючи надавати долікарську медичну допомогу, спрямовану на попередження можливих ускладнень або летального наслідку. Така медична допомога є обов’язковим елементом професійної компетентності вчителя.

Основні результати навчання і компетентності згідно з вимогами освітньо-професійної програми:

№ з/п	Результати навчання	Компетентності
1.	Знати: особливості анатомії, фізіології, функціонування внутрішніх систем дітей та дорослих; Вміти: володіти технікою беззондового промивання шлунку, очисної клізми, застосування компресів, банок, гірчичників, льоду, ванн, ін’єкцій,	Загальна та спеціальна(фахова, предметна)компетентності
2	Знати: етіологію, клінічну картину поширених невідкладних станів, що виникають при хворобах внутрішніх органів, дії зовнішніх факторів та інфекційних хворобах ; Вміти володіти навиками діагностики (вимірювання температури тіла, артеріального тиску, визначати та оцінювати пульс, дихання);	Загальна та спеціальна(фахова, предметна) компетентності

3	<p>Знати: компоненти долікарської діагностики невідкладних станів; методи, спрямовані на підтримку психосоціального добробуту людей із захворюваннями, що призводять до виникнення невідкладних станів;</p> <p>Вміти: володіти правилами роботи при бактеріологічних небезпеках;</p>	Загальна та спеціальна (фахова, предметна) компетентності
4	<p>Знати: заходи попередження захворювань внутрішніх органів, інфекційних хвороб;</p> <p>Вміти: проводити запобіжні методи ,що до профілактики пролежнів;</p>	Загальна та спеціальна (фахова, предметна) компетентності
5	<p>Знати: шляхи передачі, ризик інфікування у щоденному догляді за хворими на інфекційні хвороби;</p> <p>Вміти: володіти технікою підшкірних і внутрішньом'язових ін'єкцій.</p>	Загальна та спеціальна (фахова, предметна) компетентності

II Примірний тематичний план

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 3 кредити ECTS 90 годин

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усь ого	у тому числі					усьо го	у тому числі				
		л	п	ла б	ін д	с.р .		л	п	лаб	інд	с.р.
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль 1. Долікарська медична допомога у невідкладних станах, що виникають при хворобах внутрішніх органів.	64	2		32		30	64	2		8		54
Тема 1. Невідкладні стани. Методи долікарської діагностики невідкладних станів.	7			4		3	5			1		4
Тема 2. ДМД при хворобах та невідкладних станах, що виникають при захворюваннях дихальної системи.	7,5	1 / 2		4		3	7	1		1		5
Тема 3. ДМД при захворюваннях та невідкладних станах, що виникають при захворюваннях серцево-судинної системи	8,5	1 / 2		4		4	7	1		1		5
Тема 4. ДМД при захворюваннях та невідкладних станах, що виникають при хворобах травлення.	7,5	1 / 2		4		3	6			1		5

Тема 5. ДМД при хворобах і невідкладних станах, що виникають під час захворювань сечовидільної системи	5,5	1 / 2		2		3	6			1		5
Тема 6. Долікарська діагностика і надання першої медичної допомоги при коматозних станах.	5			2		3	5					5
Тема 7. ДМД при отруєннях.	6			3		3	6			1		5
Тема 8. ДМД при алергічних реакціях, анафілактичному шоку	5			2		3	5					5
Тема 9. ДМД при гострих психоневрологічних порушеннях.	4			2		2	5					5
Тема 10. Долікарська діагностика і надання ДМД при механічній задусі.	3			2		1	6			1		5
Тема 11. ДМД при невідкладних станах, що виникають від впливу фізичних факторів.	5			3		2	6			1		5
Модуль 2. Долікарська медична допомога при інфекційних хворобах.	26	2		8		16	26	2		4		20

Тема 1. Основи інфекційних хвороб, їх попередження. Поняття про дезінфекцію, імунітет.	7	1		2		4	6			1		5
Тема 2 . Невідкладні стани, що виникають при повітряно-крапельних інфекціях. .	6,5	1 / 2		2		4	7	1		1		5
Тема 3. Невідкладні стани, що виникають при кишкових інфекціях.	6			2		4	7	1		1		5
Тема 4. Невідкладні стани, що виникають при кров'яних інфекціях. Поняття про шкіряні інфекції.	6,5	1 / 2		2		4	6			1		5
Разом	90	4		40		46	90	4		12		74

III. Зміст навчальної дисципліни за модулями і темами:

Модуль 1.Долікарська медична допомога у невідкладних станах, що виникають при захворюваннях внутрішніх органів.

1.1.Невідкладні стани. Методи долікарської діагностики невідкладних станів.

Загальне поняття про невідкладні стани. Види невідкладних станів, що виникають при захворюваннях внутрішніх органів. Методи орієнтовної діагностики невідкладних станів. Візуальна діагностика. Засоби надання долікарської медичної допомоги при невідкладних станах.

1.2.Долікарська медична допомога при хворобах та невідкладних станах, що виникають при захворюваннях дихальної системи.

Бронхіальна астма як захворювання інфекційно-алергічної природи. Характеристика нападу бронхіальної астми. Надання долікарської медичної допомоги при нападі ядухи. Бронхіти. Пневмонії.

Кровохаркання та легенева кровотеча як ускладнення хвороб дихальної системи, ознаки, надання долікарської медичної допомоги.

Плеврит, його види, основні ознаки. Спонтанний пневмоторакс, причини, основні ознаки. Надання долікарської медичної допомоги, поняття про емболію легеневої артерії.

1.3. Долікарська медична допомога при невідкладних станах, що виникають при захворюваннях серцево-судинної системи.

Невідкладні стани,що виникають при хворобах серцево-судинної системи. Поняття про ішемічну хворобу серця, гостру серцеву недостатність. Візуальні ознаки порушень з боку серцево-судинної системи. Стенокардія. Інфаркт міокарда. Причини, ознаки, надання долікарської медичної допомоги, профілактика. Гостра серцева недостатність – серцева астма, набряк легень, право шлункова недостатність. Непритомність, як прояв гострої судинної недостатності, причини, ознаки, надання долікарської медичної допомоги. Поняття про колапс. Гіпертонічна криза як ускладнення гіпертонічної хвороби, ознаки. Інсульт. Надання долікарської медичної допомоги при ускладненні гіпертонічної хвороби. Гострі порушення серцевого ритму. Поняття про ревматизм. Вегетосудинна дистонія. Гіпотонічний синдром.

1.4. Долікарська медична допомога при невідкладних станах, що виникають при захворюваннях системи травлення.

Візуальні ознаки порушень з боку системи травлення.

Шлунково-кишкові кровотечі як ускладнення виразкової хвороби шлунку та дванадцятипалої кишки. Ознаки, надання долікарської медичної допомоги.

Печінкова колька як ускладнення жовчнокам'яної хвороби. Причини, ознаки, за допомогою яких діагностують печінкову кольку, надання долікарської медичної допомоги.

Гострий панкреатит як захворювання підшлункової залози, що призводить до виникнення загрозливого для життя людини стану. Гострий гастрит.

1.5. Долікарська медична допомога при невідкладних станах, що виникають при захворюваннях сечовидільної системи.

Хвороби сечовидільної системи, які призводять до виникнення загрозливих для життя станів. Візуальна діагностика основних порушень з боку сечовидільної системи.

Ниркова колька як ускладнення нирковокам'яної хвороби, ознаки, надання долікарської медичної допомоги.

Гострий цистит, причини, ознаки, надання долікарської медичної допомоги, можливі ускладнення, профілактика.

1.6. Долікарська діагностика і надання долікарської медичної допомоги при коматозних станах.

Діабетична і гіпоглікемічна коми, їх візуальна діагностика. Причини виникнення, характерні ознаки, надання долікарської медичної допомоги, профілактика.

Печінкова кома як ускладнення хвороб печінки і жовчного міхура, її ознаки, небезпека, надання долікарської медичної допомоги.

Поняття про еклампсію, уремичну кому. Причини виникнення, ознаки. Хвороби, які ускладнюються уремичною комою.

Коматозні стани при порушенні функцій щитоподібної залози та при недостатності надниркових залоз.

1.7. Долікарська медична допомога при отруєннях.

Гострі отруєння, їх види. Шляхи потрапляння токсинів до організму. Ознаки гострих отруєнь токсинами рослинного походження і грибами, алкоголем та його сурогатами, речовинами побутової хімії, лікарськими препаратами. Загальні принципи надання долікарської допомоги при отруєннях.

1.8. Долікарська медична допомога при алергічних реакціях, анафілактичному шоку.

Алергічні реакції, причини виникнення різних видів алергії, небезпека алергічних реакцій.

Анафілактичний шок як варіант гострої алергічної реакції. Причини – ін'єкції антибіотиків, лікувальних сироваток, рентгенконтрастних речовин.

Анафілактичний шок, який виникає при укусах змій, комах, бджіл, риб, медуз. Основні ознаки, надання долікарської медичної допомоги при анафілактичному шоку.

1.9. Долікарська медична допомога при гострих психоневрологічних порушеннях.

Нейроінфекції як гострі запальні процеси різних відділів нервової системи, що виникають внаслідок проникнення різних збудників – вірусів або бактерій. Енцефаліт, менингіт, арахноїдит, мієліт, поліневрит. Запобігання нейроінфекціям.

Неврологічні захворювання головного мозку, що супроводжується судомами. Епілепсія, її напади. Ознаки, долікарська медична допомога при нападах епілепсії.

1.10. Долікарська діагностика та надання ДМД медичної допомоги при механічній задусі.

Сторонні тіла, шляхи потрапляння їх в організм людини. Сторонні тіла ока, вуха, носа. Візуальні ознаки. Правила надання долікарської медичної допомоги. Сторонні тіла органів дихання, травлення, статевої, сечовидільної системи. Основні прояви, надання долікарської медичної допомоги. Можливі ускладнення, запобігання потраплянню сторонніх тіл.

1.11. Долікарська медична допомога при невідкладних станах, що виникають від впливу фізичних факторів.

Сонячний, тепловий удари. Гіпертермічний синдром як результат розладу теплорегуляції – посилення теплопродукції і зниження тепловіддачі. Фактори, які сприяють виникненню сонячного і теплового ударів, ознаки, профілактика.

Гостра променева хвороба. Утоплення. Аспіраційна пневмонія як ускладнення утоплення.

Модуль 2. Долікарська медична допомога при інфекційних хворобах

2.1. Основи інфекційних хвороб. Поняття про дезінфекцію, імунітет.

Особливості інфекційних хвороб. Інфекційний процес, його періоди. Епідемічний процес, три ланки епідемічного процесу. Групи інфекційних хвороб. Профілактика (роль вчителя, вихователя), протиепідемічні заходи.

Імунітет, види, фактори, що впливають на імунітет.

Дезінфекція – завдання, методи та засоби. Поняття про дезінсекцію, дератизацію.

2.2. Невідкладні стани, що виникають при повітряно-крапельних інфекціях.

Загальне поняття про інфекції дихальних шляхів. Грип, його ускладнення – гостра дихальна і серцево-судинна недостатність, судомний синдром. Загальна та специфічна профілактика грипу.

Атипова пневмонія (SARS) як гострий респіраторний синдром, її збудник коронавірус. Їх вплив на імунітет, ознаки, протиепідемічні заходи при спалахах атипової пневмонії. Туберкульоз.

2.3. Невідкладні стани, що виникають при кишкових інфекціях.

Особливості кишкових інфекцій. Фактори які сприяють виникненню кишкових інфекцій і ускладнень при них.

Харчові токсикоінфекції (сальмонельоз, ботулізм), шляхи передачі, можливість зараження. Ознаки хвороб, ускладнення. Надання долікарської медичної допомоги при токсикоінфекціях.

Шлунково-кишкові кровотечі як ускладнення черевного тифу, дизентерії. Їх візуальні ознаки. Небезпека кровотеч. Долікарська медична допомога при шлунково-кишкових кровотечах. Профілактика кишкових інфекцій, дезінфекція, протиепідемічні заходи.

Вірусний гепатит.

2.4. Невідкладні стани, що виникають при кров'яних інфекціях. Шкіряні інфекції.

Кров'яні інфекції як наслідок потрапляння збудника безпосередньо у кров людини.

Чума, висипний тиф, малярія, кліщовий енцефаліт як спорадичні кров'яні інфекції. Синдром набутого імунодефіциту(СНІД). Стадії ВІЛ-інфекції. Ознаки, форми термінальної стадії. Шкіряні інфекції. Венеричні хвороби.

IV. Засоби діагностики успішності навчання

1. Модульні контрольні – тестовий контроль засвоєння матеріалу курсу лекцій, практичних (лабораторних) занять та питань самостійного опрацювання

2 Контроль відвідування лекцій та практичних занять

Присутність на лекції або практичному (лабораторному) занятті – **1 бал**

Запізнення без поважної причини – **0,5 бала**

Відсутність – **0 балів**

*опрацювання пропущеної лекції через написання реферату

3. Активність на лабораторних заняттях. Оцінка за виконання робіт.

Робота виконана без помилок, охайно і в достатньому обсязі та вчасно – **3 бали**

Робота виконана з незначними помилками, але охайно і у достатньому обсязі – **2 бали.**

Робота виконана з незначними помилками в недостатньому обсязі – **1 бал.**

Робота виконана із значними помилками

У. Форма підсумкового контролю успішності навчання – екзамен.

УІ. Інформаційні джерела для вивчення курсу

Базова

Основні законодавчі та нормативно-правові акти

1. Національна програма «Репродуктивне здоров'я 2001-2005», затверджена Указом Президента України від 26.03.00р. № 203.
2. «Програма профілактики ВІЛ-інфекції/ СНІДУ на 2001-2003 роки.
3. Указ Президента України від 07.12.00р. №1313 «Про Концепцію розвитку охорони здоров'я населення України».
4. Постанова Верховної Ради України від 19.06.09р. №989-4 «Про рекомендації парламентських слухань на тему «Епідемія туберкульозу в Україні шляхи її подолання».
5. Доручення Президента України від 05.07.10р. №1-1/809 «Щодо запобігання поширення в Україні небезпечних інфекційних захворювань».
6. Постанова Кабінету Міністрів України від 26.09.02р.»1418 «Про затвердження Державної програми профілактики йодної недостатності у населення на 2002-2005 роки».
7. Про охорону здоров'я: Закон України. – К., 1992.
8. Постанова Кабінету Міністрів України від 10.01.02р. №14 «Про затвердження комплексної програми «Здоров'я нації на

Додаткова література.

1. Авратинский И.М. Основы медицинских знаний: учебник [для студ. высш. уч. зав.] / Авратинский И.М. - М; Медицина, 1993.-213 с.
2. Адлер М. Азбука СПИДа: учебное пособие [для студ. высш. уч.зав.] / Адлер М. –М; Мир,1991.-89 с.
3. Ганджа І М Внутрішні хвороби: навчальний посібник [для студ. вищ. навч. закл.] / Ганджа І.М.- Київ, Здоров'я, 2002. – 227 с.
4. Неговский В. А. Основы реаниматологии: учебное пособие [для студ. высш. уч.зав.] / Неговский В. А. – Москва: Просвещение, 1997. – 157 с.
5. Крістман В.М. Внутрішні хвороби з елементами догляду за хворими: навчальний посібник [для студ. вищ. навч. закл.] / Крістіан В.М. – Київ; Медицина, 2007.- 323 с.
6. Передерій В.Г. Клінічні лекції з внутрішніх хвороб: навчальний посібник [для студ. высш. уч.зав.] / Передерій В.Г. –К: Манускрипт, 2006.- 97с.
7. Яблонська Л.Б. Дитячі інфекції : навчальний посібник [для студ. вищ. навч. закл.] / Яблонська Л.Б. - К: КПДІ ім.М.П. Драгоманова, 1991.- 34с.

Internet-джерела

1. Офіційне інтернет-представництво Президента України <http://www.president.gov.ua/>.
2. Верховна Рада України <http://www.rada.kiev.ua> .
3. Кабінет Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua/>.
4. Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України <http://www.mon.gov.ua>, www.osvita.com.
5. www.referaty.com.ua/ukr/...17455/.
6. www.uisr.org.ua/edoc/doc.php?doc_id=23 action inline.